

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. III. Corollarium finale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

voti seu juramenti reddatur inepta, ita ut sub tali, partim secundum rei naturam, partim secundum congruam obedientiam Pontifici debita subjectionem, perfectioris virtutis motivo materia ejusmodi non jam sit de meliori bono. Unde ipsamet voti & juramenti materia tunc per Pontificis potestatem eatenus solvitur super terram, ut consequenter, per indirectum in caelis etiam, in ipsamet voluntate Divina, non intelligatur amplius stare acceptatio materiae per votum oblatam, tanquam melioris boni. Contiat igitur, qualiter jus Divinum ex suppositione liberae hominis actionis resultans, non quidem formaliter sit dispensabile per Pontificem, materialiter tamen ex parte materiae eatenus sit subiectum hujus potestati, ut consequenter, ac per indirectum mediante Pontificia potestate, intelligatur, non quidem formaliter in se ipso, sed effectivè tolli jus Divinum. Unde etiam fit, cum juris Divini absoluti obligatio etiam passiva non radicetur in homine, sed diffundatur praecise ex Divina voluntatis absoluto Dominio, neque Papa adversus istud Dominium, ejusque causalitatem, atque adeo effectum, ex hac praecise, non vero hominis voluntate permanenter habeat aliquid potestatis, non polleat etiam materialiter dispensare in jure Divino absoluto.

S. III.

Corollarium finale.

14. Coronidis loco visum est operæpretium, hic atterere ex singularibus rationibus per decursum exponendis, ab Authore tract. de libert. Ecclesie Gallicane lib. 6. cap. 3. motam quaestionem; Vtrum Papa habeat immediatam jurisdictionem super Ecclesia universae fideles? Explicatur quaestio hujus status. Fatentur equidem omnes Catholici datam à Christo Summis Pontificibus in persona B. Petri curam, & potestatem invigilandi super reliquos Ecclesie Pastores, maxime ut salva semper sit fides & Religio. Pascite oves meas Jo. ann. 21. Rogavi pro te Petre, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Luc. 22. Sed videntur aliqui dubitare, utrum illa Romanorum Antiquitum autoritas solam circa Pastores veretur, ut illi gregibus suis attendant, illisque, ac seipsum juxta praescriptas à Christo, & ab Ecclesia universa, regulas gubernent: an vero etiam ad fideles, Praelatis inferioribus subditos, sese extendat, dum superiores immediatè suis officijs non desunt. Concedunt enim, Summum Pontificem posse aliorum defectus supplere extra ordinem, dum ordinariae vix non suppetunt.

15. In quo reposita esset Romani Pontificis autoritas, non satis clarè statim omnibus perspectum fuit. Quia enim persecutionum tempore, vel schismatum, aliarumque calamitatum, impedita erat exterior Capitis cum membris communio, stante semper internâ fidei, ac charitatis unione, vix à Romano

Pontifice ad alios praesertim remotos Pastores, aut greges primis tribus saeculis aliud, quam quaedam Epistolæ, pervenire potuit. Quamobrè Episcopi populos, ac se ipsos à tanto tempore suo judicio, vel cum aliorum consilio regere soliti. Papæ auctoritatem ab impedimentis, quibus distenta fuerat, solutam, non tam subito exceperunt; sed alij citius, alij tardius, nunc in isto, nunc in illo capite, prout sese offerebat occasio: donec integram libertatem consecuta, suum ubique robur obtinuit; quamquam varijs motibus, modò ex Hæreticorum, modò ex Schismaticorum, modò ex eorum etiam, qui ab Ecclesia non desciverant, parte, impeti nunquam desistit.

16. Et ne contra institutum nostrum extra Galliam evagemur, non defuerunt in eo Regno, qui Summi Pontificis Primatum à Christo fundatum consentientes, id tantum muneris, & potestatis ei assignarent, ut daret operam, ne Pastores à proprijs suis officijs recederent: ceterum non posse Papam, nisi propter illorum negligentiam, aut malitiam in foro externo causarum judicium ad se trahere; sed tunc tantum eas judicare, cum ad se per appellationem, aut aliam viam juridicam essent devolutæ; nec in foro interno poenitentiae Sacramentum per se, vel per alios conferre, renitentibus proprijs Pastoribus; eandem ferè, nec majorem in omnes Provincias Romano Pontifici, quam unicuique Metropolitanò in suam provinciam, facultatem tribuentes.

17. Hujus opinionis praecipuum videtur esse fundamentum, quòd, cum Episcoporum jurisdictione à Christo ipso immediatè profuxerit, non possit eam Summus Pontifex vel tollere, vel imminuere, nec statutum à sponso Ecclesie ordinem confundere; cujus potius servandi causa, majorem ceteris accepit potestatem.

ILLATIO I.

Refutatoria praetati fundamenti.

18. Non illa duntaxat sententia, quæ jurisdictionem Episcoporum dicit, esse immediatè à Christo, falsitatis alibi probandæ est meritò redarguenda, sed hoc etiam posito, minime tamen concessio, ita refellitur praesinuatum fundamentum. Quemadmodum enim Episcoporum jurisdictione immediata in omnes suarum Diocesium fideles, quibus particulares Parochi praesunt etiam jure Divino, ut plures Scriptorum Gallicani volunt, Ecclesiarum illarum particularium ordinem non pervertit, quamvis Episcopus possit non solum invigilare, ut Parochi officijs suis ritè fungantur, sed etiam Parochianos per se gubernare, illorum confessiones per se, vel per Confessarios Delegatos audire, aliaque omnia officia Parochialia gerere. Ita non sequetur Ecclesiasticae Hierarchiae confusio, etsi Summus Pontifex in aliorum Episcoporum Diocesium functiones omnes Episcopales per se, vel per alios exercendi habeat facultatem.

PROBATIO I.

PROBATIO II.

cultatem: etsi Episcoporum jurisdictio non à Summo Pontifice, sed à Christo ipso manaret, quam quæstionem alibi fusè prosequemur.

19. At, inquires, illa regiminum multiplicitas multa haberet incommoda. Si enim diversa essent, confusionem non possent non parere, ordinariorum Pastorum contemptum inducere, scandalum excitare, charitatem minuere, &c. Verùm illa ipsa mala consequuntur, cum Episcopi in Parochorum, præsertim juxta Canonicam disciplinam proprios, ac Parochianorum mores rectè intituentium Parochias, extraneos Sacerdotes immittunt, quorum est vivendi, & gubernandi ratio diversa. Ubique obest multitudo inordinata: ubique prodest, si ordinem sequatur: si omnes eundem finem intendant, omnes ad amplectenda opportuniore media parati sint, jucundius, expeditius, ac feliciter ad metam omnes perveniunt. Si quisque, quod suum, non quod Jesu Christi est, querat; si suo quisque judicio duci, non aliorum consilium audire, nedum non sequi voluerit, pacis, ac tranquillitatis, fructusque omnis saluturam sequi, necesse est. Sic se res omnes humane habent. Quotusquisque est, qui suam interdem autoritate non abutatur. Si ergo legitima non censeatur potestas, quâ quis abuti potest, æqualitatem inter omnes homines reponere oportebit, ex quo graviora, & numerosiora pericula certissimè orientur.

20. Debent quidem Summi Pontifices Canones, præsertim Conciliorum Oecumenicorum, quorum sunt Custodes, & exequi, & exequendos curare: nec Pastoribus, greges suos rectè administrantibus, obviare, aut in eorum regimen sine necessitate sese ingerere debent. Concordata servare, ac quæcumque pacis sunt, sectari. Si secus agunt, humiliter monendi sunt, imò & liberè, si opus sit: non tamen idcirco debita officia prætermittenda. *Quid tam indignum tibi* (verba sunt S. Bernardi ad Eugenium III. de considerat. lib. 3. cap. 4.) *quam ut totum tenens, non sis contentus toto, nisi minutas quasdam, atque exiguas portiones ipsius tibi credis? Universitatis, tanquam non sint tuæ, satagas, nescio, quomodo ad hoc facere tuas. Erras, si in summam, ita & solam institutam à Deo vestram Apostolicam auctoritatem existimas. Si hoc sentis, dissentis ab eo, qui ait: Non est potestas nisi à Deo. Et licet ibidem gravissimè conqueratur apud Eugenium III. de exemptionibus, quibus inferiores superioribus immediatis subtraherentur; expressè tamen declarat, eam & quidem summam, & plenissimam penes Romanum Pontificem esse potestatem. Sic factitando, inquit, probatis, vos habere plenitudinem potestatis, sed justitiam sortè non ita. Facitis hoc, quia potestis, sed utrum hoc debeatis, quæstio est.*

21. Adeo certum habebat sanctus ille Abbas, jurium Episcopalem, & Hierarchici ordinis nihilominus studiosissimus, Summum Pontificem in Christianos omnes, etiam laicos, jurisdictionem immediatam habere, ut illud tanquam indubitatum supponens, auctoritatem in Episcopos ipsos tanquam aliquid ma-

jus extollar. *Habent* (inquit de considerat. lib. 2. cap. 8.) *sibi illi assignatos greges, singulis singulos, tibi universi crediti, uni unus. Nec modò ovium; sed & Pastorum tu unus omnium Pastor, &c.*

Magni ponderis est sine dubio hujus S. Doctoris autoritas, & Gallis magnoperè veneranda; utpote à Gallia oriundi, in Gallia educati, Gallicanorum Episcoporum jurisdictionis strenuissimi Patroni, Summis Pontificibus, eorumque Curia adulari nescij. Cum esset reliquorum Ecclesie Patrum doctrinâ instructissimus, illorumque vestigijs, uti in alijs, ita in hac quoque materia sine dubio inhaerebat. Suo autem exemplo docet nos, de abusibus potestatis conqueri licere; nec tamen ob abusum, potestatem ipsam à Deo concessam negari posse.

ILLATIO II.

De potestatis Pontificie amplitudine.

PRæallegatus Author eod. cap. 3. n. 9. caula præsentis statum ita prosequitur. Si Summi Pontificis, inquires, potestas ex jure Divino metienda est, amplissimam illam esse, concedendum erit, cum in rebus spiritualibus nullam exceptionem legamus à Christo appositam; & communis sit jurisconsultorum cum Bartolo sententia quæst. 9. n. 11. ubi lex generaliter loquitur, & non distinguit; nec nos distinguere debemus; aut, ut appositè ad propositum nostrum S. Bernardus; nihil excipitur, ubi distinguitur nihil. Dum enim Christus Petro fratres confirmare præcepit, eo nomine omnes complectebatur fideles. Quotquot enim eundem Patrem Deum, & eandem Matrem Ecclesiam agnoscunt, fratres passim in sacris Litteris nominantur.

Dum etiam Christus Petro pascendas oves commisit, non solos commendavit Prælatos, qui sunt velut gregis arietes, sed & superiores, & inferiores, non solum oves, sed etiam agnos, ut, qui à Petro, & ejus Successoribus pasci recuset, Christi se nec ovem, nec agnum esse, fateatur. Sanctus Leo serm. 3. de sua assumptione, sanctum Petrum à Christo electum docet, ut omnes gentes ad fidem vocaret, ut Apostolis, & Prælati reliquis præflet, ac denique ut omnes Christi fideles regeret: *De toto mundo unus Petrus eligitur, qui & universarum gentium vocationi, & omnibus Apostolis, cumque Ecclesie Patribus præponatur, ut, quamvis in populo Dei multi Sacerdotes sint, multique Pastores; omnes tamen proprie regat Petrus, quos principaliter regit & Christus.*

Author libelli, in quo describitur exilium, & mors S. Martini Papæ, qui que habetur inter illius sancti Pontificis Epistolas in sexto tomo Conciliorum Patris Labbei, appellat eum sub initium, *Sacerdotum Principem, & Apostolicum Universalem Papam*: circa medium autem, *Summum & Apostolicum, atque præcipuum Pastorem omnium Christianorum*. Ex illius ergo Authoris, S. Martino coætanei (testatur enim se, quæ narcat, ex parte vidisse, ac recentè ge-

verbis constat, 655. Romanus Pontifex immo præcipuum præcipuum esse Pastorem pascendi per se. Quæ ratio probatur initio fuit ex institutione Cæsarum in illos jurisdictionis Theologorum per edita, Romæ Divino in Ecclesijs in parte tenentibus eisdem

ILL

De præxi Antiqua

Pægit is Av...
Quia usus, videndum est, cæ praxis illis Papæ potestatis claris cognitæ pro aliqua fuerint, tamen omnino à Ty ejus exercitum ius Episcopos moverit, non rehalgorem, est illustrior Christianos P quam dum im tur, nedum bus ipsis immo judicantur; n dicit, primam ritum, & a deinde re dily beant. Atqæ torum ab Ep Jum privator muniatum, quidem subd runt Episcopi Marca lib. 4. respiciat Pari runt, ut ex demonstratun Jos illud leberimus E lor Petrus E orrig. & ubi ju ni, inquit, si Episcopi obed ab hac tamen est supremas, Nec obij titicom ulter um enim esse fices dillman

verbis constat, tunc scilicet circa annum 657. Romanum Pontificem habuisse jurisdictionem immediatam in omnes fideles, quandoquidem præcipuus Pastor omnium Christianorum dicebatur. Quomodo enim præcipuus esset Pastor eorum, quos regendi & pascendi per se potestatem non haberet? Quæ ratio probat, Summum Pontificem, sicut ab initio Pastor omnium Christianorum ex institutione Christi extitit, ita immediatam in illos jurisdictionem semper obtinuisse.

26. Idem significare videntur hæc verba Facultatis Theologicae Parisiensis in censura nuper edita, Romanum Episcopum unum esse jure Divino in Ecclesia Pontificem, cui omnes Christiani parere teneantur; quæ in multis antiquioribus ejusdem Facultatis Decretis leguntur.

ILLATIO III

De praxi Antiquæ Ecclesiæ circa usum seu moderamen Pontificiæ potestatis.

27. Pærgit is Author à n. 13. ita ratiocinari. Quia usus, optimus habetur legis interpret, videndum est, quæ fuerit auctoritatis Pontificiæ praxis illis temporibus, cum eâ liberè uti Papæ potuerunt, cumque diligentius, & clariùs cognita fuit. Quamquam enim omni ævo aliqua identidem ejus specimina edita fuerint, tamen cum per tria prima sæcula ferè omninò à Tyrannis ligata fuerit, ideoque ejus exercitium quasi novum quiddam aliquoties Episcopos, præsertim Africanos, commoverit, non potuit tam citò suum explicare fulgorem, & omnibus innotescere. Non est illastrior suprema, atque immediata in Christianos Pontificiæ jurisdictionis usus, quam dum immediatis Pastoribus subtrahuntur, nedum per concursum cum Pastoribus ipsis immediatis, aut per præventionem judicantur; maxime si Pastores ipsi immediati, primùm quidem renitentes ob rei novitatem, & à novitate ortam obsecuritatem, deinde re diligentius expensâ, assensum præbeant. Atqui plurima sunt exempla subditorum ab Episcopali jurisdictione, non solum privatorum hominum, sed etiam Communitatum, & Ordinum integrorum; cui quidem subductioni, licet aliquamdiu relliterint Episcopi, ut videre est apud Petrum de Marca lib. 4. cap. 8. & passim in Historia Universitatis Parisiensis; postèa tamen acquieverunt, ut ex antiquâ & pacificâ possessione demonstratur.

Jus illud Summi Pontificis declaravit celeberrimus Ecclesiasticæ jurisdictionis defensor Petrus Bertrandi Episcopus Eduensis de orig. & usu jurisdictionum quæst. 3. Omnes Christiani, inquit, Principes terræ, & cæteri homines, Episcopis obedire debent, ut B. Petrus præcipiebat. Ab hac tamen obedientia seu subjectione Papæ, qui est supremus, potest aliquos eximere.

29. Nec objici potest, illud Summorum Pontificum usurpationi tribuendum; temerarium enim esset, injustitiæ tam odiosæ Pontifices damnare, pietate, ac doctrinâ insignes,

ac quorum etiam merita Deus miraculis illustravit, aut Episcopos Gallicanos sanctitate, ac rerum Ecclesiasticarum peritiâ conspicuos in tuendis proprijs juribus, seu potius Ecclesiasticæ Hierarchiæ ordine defendendo, socordia inculcare. Sanctum Gregorium Magnum ab usurpandâ jurisdictione cæterorum Prælatorum, ut ejus facta, & scripta declarant, alienissimum, ejusmodi exemptiones concessisse, testantur plures ejus Epistolæ, v. g. Monasterium Virginum Augustodunensium ab Episcopali jurisdictione exemi, à Regina Brunichilde rogatus; nec instrumentum ab Episcopis impugnandum tanquam invalidum, sed suppressendum tanquam minùs gratum metuit, ut significat ejus ad Reginam Epistola, quæ est octava lib. 11. quamque lib. 2. adversus Launoium defendimus; Nos itaque pro munitione locorum, de quibus Excellentia vestra scripsit, omnia, sicut voluit, sancire studuimus: sed ne fortasse ab eorum locorum Præpositis eadem Decreta quoquo tempore supprimentur, pro eo, quod eis quadam interdita esse noscuntur, hæc eadem constitutio gestis est publicis inferenda, quatenus sicut in nostris, ita quoque in Regalibus scrijs teneatur.

30. Quin etiam de universa Ecclesia pessimè sentiret, qui eam errasse putaret in approbandis ijs, quæ Romani Pontifices circa fideles præstiterunt, non consentientibus, aliquando etiam repugnantibus illorum Episcopis, alijsve eorum Prælatibus inferioribus. Quot enim sacrilegia perpetrata fuissent, quotque alia peccata commissa, si v. g. cum facultate à Papa immediatè concessâ non potuissent Religiosi, aut alij fideles sua peccata confiteri Confessarijs ab ipso assignatis sine licentia, vel etiam contra prohibitionem priorum Parochorum, aut Episcoporum?

31. Concilium Generale Lateranense anno 1215. cap. 5. expressè affirmavit, quod Romana Ecclesia disponente Domino, super omnes alias ordinariæ potestatis obtinet Principatum, utpote Mater universorum Christi fidelium, & Magistra.

32. Eandem doctrinam professi sunt Doctores Gallicani etiam à tempore schismatis. Thomas ab Argentina Præceptor Theologiæ in Academia Parisiensi circa annum 1445. in 4. Sent. dist. 24. a. 4. sic scripsit; Ratione officij super Presbyteralem dignitatem inveniuntur in Ecclesia quinque gradus singularis dignitatis, quorum primum tenent Episcopi, secundum Archiepiscopi, tertium Primates, quartum Patriarchæ, quintum Papa, sive Romanus Pontifex, à quo tota Monarchia fidelium tanquam ab uno Principe, universalis, & cum hoc immediatam habente potestatem super omnes, & singulos Fideles, cujuscumque conditionis existant, convenientissimè gubernatur.

